

1998

Volební rok 1998 se přihlásil o svou existenci poměrně teplou zimou. Blátivé počasí, které trvalo od začátku roku, vystřídal sníh a mráz až v poslední dekádě ledna, ale klasická zima s nejnižší teplotou – 22° C trvala pouze tři týdny. Již v druhé polovině února padaly teplotní rekordy a ve Víscce bylo naměřeno na tuto dobu neobvyklých + 16° C. Jaro proto začalo prakticky již v únoru a kromě krátkého návratu zimy v druhém březnovém týdnu, během něhož rtuť teploměru klesla dokonce na – 19° C, převládalo až do června teplé počasí. Již na počátku května přišla první tropická vedra, když se teploměr osmý den tohoto měsíce vyšplhal až na 30° C, podobně jsme se ohřáli i poslední květnový týden. Celý květen byl i velmi suchý a k extrémním projevům počasí se v jeho předposlední den připojilo i silné krupobití, při němž hojně stékalo bahno z okolních polí a došlo i ke škodám na zemědělských porostech.

V červnu se ujal vlády Medard a deštivo a chladno vydrželo přesně podle pranostiky až do poloviny následujícího měsíce. Teprve poté nastoupilo pravé teplé léto, které vyvrcholilo na konci první srpnové dekády, kdy teploty dosahovaly až 35° C ve stínu. Naopak podzim byl vesměs chladný a deštivý. Již v polovině listopadu začaly trvalejší mrazy, ale sníh se dostavil až na Mikuláše, avšak už za dva dny ho bylo přes 30 cm. K lítosti místních dětí nevydržel příliš dlouho, ale po krátké přestávce opět zavládlo mrazivé počasí, které trvalo až téměř do konce roku, i když sníh se objevoval spíše symbolicky.

Počet obyvatel ve Víscce poklesl ve srovnání s minulým rokem na 176. Obec zaznamenala úmrtí tří svých občanů. Dne 14. srpna zemřel ve věku 72 let Jiří Košumberský z č. p. 56, dne 23. září ve věku nedožitých 65 let Jaroslav Sedláček z č. p. 36 a dne 31. října Miluše

Motlová z č. p. 45, která se dožila 77 let. Narodil se Roman Sadílek v č. p. 67 a Klára Slanařová v č. p. 10.

Po delší odmlce se ve Vísce uskutečnily dvě svatby. V únoru se vdávala Magda Fikarová z č. p. 10 a v červnu Lenka Březinová z č. p. 68, která ovšem naši obec opouští. K tomuto kroku se bohužel chystají i další mladí lidé, což pouze potvrzuje skutečnost, že jejich odchody z obce patří již velmi dlouhou dobu k našim výrazným problémům a jejich vinou se nad Vískou, tak jako nad jinými venkovskými oblastmi, vznáší hrozba pomalého vymírání či přetváření v převážně důchodcovsko – chatařskou osadu s malým počtem trvale bydlících obyvatel a tudíž i minimálními finančními prostředky na rozvoj obce a její samostatnou existenci.

Stěhování mladých lidí z venkovských sídel do měst je do značné míry zákonitým jevem, který zapříčiňuje nedostatek pracovních příležitostí, komplikované dopravní spojení a další skutečnosti zmíněné již v úvodní části této kroniky. Přesto by se obec měla v zájmu vlastní budoucnosti pokusit tento problém řešit a motivovat mladé lidi k setrvání ve Vísce. Vhodnou a reálnou formou této motivace by se mohla stát především podpora individuální bytové výstavby, tak jak se to již děje v některých jiných obcích v republice. Ty využívají poměrně široké škály různých prostředků od přímé finanční dotace či výhodných půjček až po bezplatný převod obecních pozemků na stavějícího, či bezplatné poskytnutí dřeva z obecních lesů na novostavbu. Přestože finanční rozpočet Visky, pro nějž je v současnosti prioritou finančně velmi náročná plynofikace, neumožňuje momentálně velkorysý přístup k této záležitosti, stály by uvedené či jiné formy podpory jistě alespoň do budoucna za úvahu. Mimo jiné i proto, že finanční příjmy obce závisí do značné míry na počtu zde žijících obyvatel, z čehož vyplývá, že

prostředky investované do zvýšení atraktivity bydlení ve Vísce se jí bohatě zúročí.

Nejdůležitější událostí politického a veřejného života v obci se tak jako přede dvěma lety staly dvoje volby, tentokrát parlamentní a do obecního zastupitelstva. Předčasné parlamentní volby, ve které vyústilo vytvoření dočasné avšak všeobecně oblíbené a respektované vlády složené z odborníků a zástupců menších koaličních stran, k níž došlo po faktickém rozpadu nejsilnější strany bývalé koalice ODS na podzim 1997, proběhly ve dnech 19. a 20. června. Občané mohli během volebního aktu, který se uskutečnil jako obvykle v budově mateřské školky, vybírat jednu ze dvanácti kandidátek politických stran a sdružení. Volby přinesly vítězství doposud vždy opoziční sociální demokracie, která pak po překvapivé a dosti nestandardní dohodě o podpoře s nejsilnější pravicovou stranou ODS vytvořila první levicovou a pouze z jedné strany složenou vládu v historii České republiky.

Předehrou k volbám se samozřejmě stala ze všech stran útočící předvolební kampaň, byť ve srovnání s tou předcházející méně nákladná a bombastická. Ve Vísce se v ní viditelněji prezentovaly pouze parlamentní strany. Volily především cestu rozesílání informačních letáků či volebních novin, což se týkalo především sociálních demokratů, komunistů a lidovců, kteří ke svým materiálům přidávali i sáček čaje. V obci nechyběly ani tradiční plakáty, v jejichž vyvěšování opět dominovali místní příznivci republikánů, i když museli tak jako před dvěma lety čelit jejich strhávání. V Chotěboři pak bylo možné navštívit větší volební mítinky lídrů kandidujících stran, například předsedy ODS Klause či lidovců Luxe.

Samotný volební akt se u nás jako obvykle vyznačoval vysokou volební účastí voličů, kterých k volbám přišlo 89,9 % tedy o 15 % více, než vykazoval celostátní průměr. Jednoznačným vítězem se tak jako na

celostátní úrovni stala sociální demokracie, pro níž zde hlasovala více než třetina zdejších voličů. Druzí skončili občanští demokraté s 15 %, za nimi s téměř 14 % komunisté. Ti odsunuli na čtvrté místo lidovce, kteří v obci nejvíce ztratili ve srovnání s minulými volbami. Pátá skončila nově vzniklá Unie svobody s 10 %. Ve srovnání s celorepublikovými volebními výsledky zde nejvíce propadla ODS, a to více než 12 %, ostatní jmenované strany mírně získaly, nejvýrazněji o 5 % v případě lidovců. Jejich pořadí zůstalo stejné jako na celostátní úrovni.

Větší význam pro život v obci však měly volby do obecních zastupitelstev, které se konaly ve dnech 13. a 14. listopadu. Přípravy na ně začaly u nás již v srpnu, kdy se na úrovni místních spolků projednávaly návrhy kandidátů, kterých se v konečné fázi sešlo 11. Pět z nich navrhly na své schůzi vícecké ženy, čtyři vzešli z řad Sokola a dva zastupovali dobrovolné hasiče. Na kandidátní listině do sedmičlenného zastupitelstva figurovali jako nezávislí kandidáti.

Volebního aktu se zúčastnilo 113 oprávněných voličů, tj. 84,3 %, což představovalo o téměř 40 % větší údaj než celostátní průměr. Do obecního zastupitelstva byli zvoleni kandidáti v následujícím pořadí: Čapek Ondřej, Březina Pavel, Moravcová Helena, Kalvoda Jaroslav, Kubát Antonín, Kalvoda Ladislav a Čapek Břetislav. Nejúspěšnější kandidát získal 97, tj. 85 %, z odevzdaných hlasů, dolní limit pro vstup mezi zastupitele vycházel na 56 – tedy 49,5 % – hlasů. Nejmladšímu členovi zastupitelstva je 23 let, nejstaršímu 59. Čtyři ze zvolených zastupitelů působili v této funkci již v minulém volebním období.

Na první schůzi nově zvoleného obecního zastupitelstva, která se sešla 26. listopadu složili jeho členové slib podle znění volebního zákona a jmenovali finanční a revizní komisi zastupitelstva. Vrcholem schůze se stala volba starosty a místostarosty. Starostou obce byl na další funkční období již potřetí od znovu osamostatnění zvolen Pavel Březina z č. p. 7

a místostarostou tak jako v předcházejícím funkčním období Ladislav Kalvoda z č. p. 46.

Kromě obměny podstatné části obecního zastupitelstva došlo v tomto roce i ke změně na postu hospodářky obce. Dosavadní hospodářka paní Iveta Grundová požádala na počátku roku o uvolnění ze své funkce. Obecní zastupitelstvo vypsalo následně na uvolněné místo výběrové řízení. Do něj se přihlásila jako jediná kandidátka paní Marie Březinová z č. p. 7 a její jmenování poté zastupitelé schválili. Nová hospodářka převzala agendu obce k 1. červenci 1998.

Obecní zastupitelé se v roce 1998 na svých schůzích sešli celkem 8x, z toho v šesti případech ještě v předvolební sestavě. K nejčastěji projednávaným otázkám patřily vedle různých finančních záležitostí především problémy týkající se mateřské školy, komunálních voleb, velká pozornost byla věnována připravované plynofikaci obce.

Rozpočet Vísky v tomto roce měl ve své konečné podobě k dispozici příjmy ve výši 935 850 Kč, naopak výdaje představovaly částku 992 590 Kč. Největší položku výdajové stránky rozpočtu představovala druhá splátka za místní prodejnu potravin ve výši 300 000 Kč, obec také již hradila výdaje spojené se zadáním stavby plynofikace. Tradičně finančně náročná byla i péče o provoz mateřské školky a o obecní les, který ovšem do obecní pokladny značné prostředky také přinesl.

Hospodářský život ve Vísce tak jako v celém státě do jisté míry ovlivňovala již z minulého roku pokračující recese ekonomiky státu, která se v druhé polovině roku změnila v otevřenou krizi. Po několika letech se nejen výrazně zpomalil růst platů, ale v mnoha odvětvích, například ve státní správě, došlo i k poklesu reálných mezd. Rychle začala narůstat nezaměstnanost a také u nás se tak shánění práce především pro mladé lidi, kteří ukončili školní docházku, stává čím dál větším problémem.

Zemědělské družstvo Nová Ves-Víska se celý rok potýkalo s poklesem výkupních cen za většinu své produkce. Představenstvo čelilo tomuto vývoji snahou o úsporu nákladů, v jejímž rámci byly sníženy také stavy manuálních pracovníků družstva o 9 osob, takže celkový počet zaměstnanců družstva klesl z 63 na 54 osob. Díky těmto úsporným opatřením nakonec družstvo zakončilo své hospodaření se ziskem překračujícím dva miliony korun, ale vlivem výrazného zpoždování plateb svých odběratelů se potýkalo s rostoucím nedostatkem financí a následnou druhotnou platební neschopností. Platy se ve většině jeho provozoven proto nezvyšovaly. Výsledky živočišné výroby dosahovaly poměrně solidní úrovně, úspěch představovalo například uznání šlechtitelského chovu skotu v Nové Vsi. Došlo i k jistému zlepšení ve výrobě rostlinné, například k ve srovnání s loňským rokem k vyšším hektarovým výnosům u řepky (2,34 t/ha) či ozimého ječmene (4,84 t/ha), naopak se příliš nedařilo jařinám.

Také firma Lacman se potýkala s ekonomickými problémy, které vedly k omezování počtu pracovníků. Své stavební aktivity zde její majitel omezil na minimum a realizoval pouze menší úpravy uvnitř budovy skladů.

Oproti tomu místní prodejna potravin se již plně a úspěšně zaběhla a ke spokojenosti svých zákazníků postupně rozšiřuje a zpestřuje sortiment nabízeného zboží. Ten ve srovnání s érou Jednoty vyniká především v nabídce drogistické a textilní produkce.

Pohostinství U Fajmanů v letošním roce od konce září zkrátilo otevírací dobu o úterý a středy a omezilo ji tak na poslední čtyři dny v týdnu. Vzniklé mezery využila vísecká mládež a ve zbývajících částech týdne čepovala až do konce roku pivo ve vlastní režii ve své klubovně, takže místní štamgasti nebyli k nelibosti svých manželek o možnost každodenního posezení u oblíbeného nápoje ochuzeni.

Stavební práce provádělo ve Vísce hned několik rodin. Ve stavbě rodinného domku pokračoval Zdeněk Březina z č. p. 7, rozsáhlejší úpravy svých bytových prostor prováděli Roman Grund z č. p. 13 či Ludmila Paclíková v č. p. 57, Jiří Fikar z č. p. 10 vybudoval tři vodní nádrže pro chov pstruhů, přestavovalo či přistavovalo se i na několika dalších místech v obci.

Ze stavebních počinů obce zaslouží zmínku výměna kříže, který stojí za obcí u pravé strany silnice z Vísky do Pukšic, kde odbočuje cesta k rybníku Společný. Dubový kříž se na tomto místě nachází již od nepaměti, což dokládá i název sousedního pole, které na katastrální mapě z roku 1880 nese název U kříže. O jeho původu či důvodu postavení není nic známo, podle některých tradic, samozřejmě nepotvrzených, sahají jeho kořeny až do období třicetileté války. Protože stav této památky byl již delší dobu z důvodů značného stáří nevyhovující, rozhodla se obec pro jeho výměnu a v letošním roce byl nahrazen křížem novým vyrobeným v sousední Malči z dubu víseckého obecního lesa.

Autobusové spojení zůstalo až na několik drobných posunů v jízdních řádech na stejné úrovni jako v loňském roce. K výrazné proměně ovšem došlo v oblasti spojů. Vedení České pošty oznámilo během dubna obci změnu příslušnosti k poštovnímu úřadu pro Vísku z dosavadní Malče na Chotěboř z důvodu přechodu na automobilový rozvoz poštovních zásilek v obcích bez vlastního poštovního úřadu. Změnu Česká pošta provádí v rámci snah o snížení svých provozních nákladů. Obecní úřad poté na základě zde uspořádané ankety poštu požádal, aby nedoručené zásilky ukládala v Nové Vsi.

Výměna příslušnosti k poštovnímu úřadu se uskutečnila k 1. říjnu 1998. Poštovní zásilky jsou od té doby do obce dopravovány automobilem z Chotěboře a zde ho obvykle mezi půl devátou a desátou

hodinou roznášejí dva poštovní doručovatelé. Nedoručené zásilky si občané mohou vyzvednout na poště v Nové Vsi.

Popsaná změna přispěla ke zlepšení kvality poštovních služeb, rozvoz zásilek se děje dříve, než tomu bylo v době spádovosti pod Maleč. Výhodou je i možnost vyzvedávat si zásilky v místě pracoviště, kterým je pro většinu místních občanů Chotěboř či Nová Ves. Dosavadní příslušnost k Malči nebyla příliš populární, protože vzhledem k místu zaměstnání a větší blízkosti vyhovovala většině ve Vísce spíše spádovost pod Novou Ves, kam Víska patřila od roku 1960 až do počátku devadesátých let.

Velké množství aktivit vyvíjela také místní mateřská školka, kde během školního roku 1997/1998 postupně rostl počet dětí z 21 zapsaných v září až na 31 na konci školního roku. Paní učitelky se svými dětmi uskutečnily například výlet do Prahy spojený s návštěvou lední revue, výlet do jihlavské ZOO, letní pěší túru údolím Doubravky, či společně připravily vánoční besídku pro rodiče a sponzory.

Počet školy navštěvujících dětí a studentů v obci již několik let klesá v souvislosti s celkovým poklesem počtu narozených dětí. Dokladem toho je i skutečnost, že po dlouhé době žádné z víseckých dětí nezahájilo letos povinnou školní docházku.

Z kulturních událostí v blízkém okolí stojí za zmínku především oslava 710. výročí založení Nové Vsi, respektive první písemné zmínky o ní, která pochází z roku 1288. V rámci slavnostní připomínky tohoto data novoveský obecní úřad zorganizoval setkání rodáků a přátel Nové Vsi, které se konalo 15. srpna. Jeho program zahájilo dopolední vystoupení sokolů a hasičů, následovala mše svatá v místním kostele, odpoledne pak vystoupení žáků místní základní školy a hudebního souboru Lučanka. Celou akci, kterou navštívila i řada víseckých občanů, pak uzavírala večerní taneční zábava. Dodejme jen, že i naše obec by

se mohla touto vydařenou akcí inspirovat a že si v případě podobně významného výročí (první písemná zmínka o Vísce pochází z roku 1515) obdobně důstojným způsobem připomene své založení.

Bez výraznějších změn pokračovala v tomto roce i tradiční činnost místních spolků a sdružení. Dobrovolní hasiči provedli v obci preventivní prohlídky komínů, zorganizovali několik brigád na sekání trávy na obecních pozemcích, úklid klestí v obecním lese či sběr starého železa a vylepšili i své materiální vybavení nákupem nové sady hadic. Jejich družstva – mužské a ženské – se zúčastnila okrskové soutěže v Nové Vsi a také letního setkání hasičů v Chotěboři. Poklonu zaslouží především družstvo děvčat, které skončilo třetí na okrskové soutěži a na svá vystoupení se připravuje s viditelným elánem, velkým nasazením a vytrvalostí, kterou by jim mohli závidět i jejich mužští kolegové. Svými výkony se místní hasičky mohou plně rovnat s jinými ženskými družstvy v okolí, které nacvičují mnohem delší dobu. Jejich kvality dokládá i skutečnost, že během chotěbořského letního setkání dosáhly lepšího času než místní muži, kteří často spíše než na hřišti „trénují“ v pohostinství U Fajmanů.

Vísecký Sokol soustředil své úsilí především na podporu svých fotbalistů. Družstvo mužů, které se v pátek odpoledne pravidelně schází na tréninku, se v okrskové soutěži umístilo na posledním 15. místě okresního přeboru a novou sezónu 1998/99 tedy zahájilo ve III. třídě. Pod vlivem tohoto sestupu došlo s počátkem nové sezóny ke zrušení mužstva B a především k dalšímu důležitému momentu pro místní fotbal – založení družstva žáků, které pod vedením Milana Hořínka a Jaroslava Stejskala pravidelně trénuje a již v prvním roce své existence se zúčastnilo okrskové soutěže. Tento počín zaslouží velké uznání mimo jiné proto, že se jím pro místní děti rozšířily možnosti smysluplného trávení volného času. Mezi ně samozřejmě patří již tradiční každoroční

pondělní cvičení žáků a žákyň tzv. „sokoly“, jež probíhají již několik let pod vedením pana Josefa Málka z čp. 63.

Z tradičních aktivit pokračovalo i partnerství našich fotbalistů s fotbalisty německého Löhmenu, kteří v květnu opět navštívili na čtyři dny Vísku a místní Sokol pro ně připravil bohatý program.

Ve svém působení pokračoval i Bago klub Víska, jehož členové se také pravidelně scházejí v neděli dopoledne a jejich „fotbálek“ se tak již stal neodmyslitelnou součástí koloritu víkendů v obci.

Pro poslední z řady místních sdružení – rybářský spolek představoval vrchol sezóny říjnový výlov rybníka Společný, na němž vedle pro své členy povinných brigád uspořádali i několik společných chytání ryb.

Ke společenskému životu ve Vísce samozřejmě patřily taneční zábavy pořádané zdejšími spolky. Vedle těch v tradičních termínech jako je pouť, posvícení či Silvestr měla značný ohlas například i diskotéka organizovaná u příležitosti příjezdu již zmíněných fotbalistů z německého Löhmenu. K tradičním událostem společenského dění samozřejmě patřilo i pálení čarodějnic, stavění májky, kromě obecní tentokrát ještě u Březinů č. p. 68, či nedělní zápasy místního fotbalového družstva. Četné aktivity organizovala i vísecká mládež, vedle provozování její klubovny k ní patřilo například pálení ohně na rozloučení s letními prázdninami.